



Peter Trudgill: *'Norwegian as a normal language' and other studies in Scandinavian linguistics. Studia Nordica 7*, redigert av Ernst Håkon Jahr. Novus forlag 2018, 262 s. ISBN 978-82-8390-007-1.

Meldt av Agnete Nesse

Sitt eget festskrift – uten bruksanvisning

«[...] and it has to be said that Volume 1 in particular is something of a rag-bag. The individual articles, however, are of high quality and should be found useful by linguists and non-linguists alike.»

Sitatet er hentet fra s. 226 i Peter Trudgills anmeldelse fra 1990 av trebindsverket *Vårt eget språk* som kom ut på Aschehoug i 1987, redigert av Egil Børre Johnsen. Den anmeldelsen er en av de 20 tekstene som Trudgill har valgt å ta med i samlebindet om skandinavisk sosiolingvistik – et bind som også er festskrift til ære for ham.

Festskrift kommer i ulike typer; noen er uhøytidelige venneskraft, andre ligner mer vitenskapelige antologier. Noen festskrift er overraskelser som holdes hemmelig til den store overrekkelsesdagen, andre ganger har jubilanten en mer eller mindre styrende hånd på rattet. Den vesentligste forskjellen er likevel den mellom festskrift der andre skriver til (og delvis om) jubilanten, og festskrift som er en samling av jubilantens egne tekster. Fra norsk språkvitenskap har vi i løpet av de siste 15 årene fått flere av begge deler: Festskrift med «til-artikler» som det til Arne Torp (Røynealand og Enger 2012) og Endre Mørck (Alhaug, Bull og Pedersen 2014), og festskrift med «av-artikler» som det til Lars S. Vikør (Almenningen, Hovdenak og Worren 2011) og Ernst Håkon Jahr (Wiggen, Bull og Nielsen 2008). Noen sverger til den første typen, som ofte fører til skriving av nye artikler og dermed ny forskning. Andre sverger til den andre typen, fordi den øker tilgjengeligheten til tekster produsert gjennom et langt forskerliv.

Det foreliggende festskriftet er et eksempel på «av-typen», og ifølge redaktør Jahr har jubilanten selv redigert boken. Det er altså Trudgill selv som har valgt ut og strukturert artiklene som er med (s. 7). I takksigelsene fra Trudgill, står det likevel: «Ernst Håkon Jahr has had many good ideas in his time, and this book, I hope readers will agree, is one of them.» (s. 9). I en fotnote på samme side gjøres leseren opp-

merksom på at dette ble skrevet før Trudgill visste at boken skulle bli et festskrift.

Leseren får altså ganske inngående informasjon om den ikke helt rettlinjete tilblivelsesprosessen til denne boken, kanskje mer enn nødvendig. På den annen side mangler denne boken noe vesentlig, nemlig en innledning som forteller om Trudgills karriere, om hans faglige tyngdepunkt og – ikke minst – en gjennomgang av de ulike artiklene som er tatt med i boken. Hvorfor er disse tekstene valgt ut? Hvorfor er de plassert slik de er plassert i forhold til hverandre? Og hvordan viser de Trudgills faglige utvikling? I Trudgills korte forord, som primært presenterer hans forhold til Norge, står det om tekstene at «They were published over a period of more than 40 years, between 1973 and 2016, during which time my views have of course changed and, hopefully, developed» (s. 11–12). Dette burde vært utdypet i en egen innledningstekst der leseren ble informert om endringen og utviklingen i syn og interesser, og hvordan dette kan spores i de ulike tekstene.

Artiklene er ikke plassert kronologisk, men muligens tematisk. Syv tekster som er kalt «Essays and reviews», er plassert bakerst i boken, men heller ikke disse er sortert kronologisk – eller etter om de sorterer under essay (en tekst) eller anmeldelse (seks tekster). For å få vite når de ulike tekstene er publisert, må en slå opp i en liste på side 233–234. Der står full referanse på nesten alle artiklene. Disse artiklene er da, med noen unntak, ikke inkludert i litteraturlisten. Tabula gratulatoria er plassert helt bakerst i boken, etter litteraturlisten. Dessverre har boken ikke et stikkordregister.

Artikler

1 Dual-source pidgins and reverse creoloids: northern perspectives on language contact (1996).

Her deler Trudgill inn ulike typer blandingsspråk ut fra kronologi, opprinnessspråk og dominerende språk. Russenorsk er et eksempel på «dual-source pidgin» i og med at norsk og russisk bidro med ca. halvparten av leksikon hver. Som eksempel på en «dual-source creoloid» brukes Metsif/Michif, språket i Canada og USA der substantivbøyingen har flest trekk fra fransk, og verbøyingen flest trekk fra Cree.

Denne artikkelen fungerer fint som innledende artikkel til samlingen, fordi den så godt illustrerer det som er både styrken og svakheten med Trudgills pedagogiske metode. De tydelige kategoriene muliggjør at man etterprøver dem; selv ble jeg sittende og lure på om de multietnolektene vi finner i så mange europeiske storbyer, passer inn i systemet hans. Samtidig kan det bli så mange ulike, men lignende kategorier, at det kan stilles spørsmål ved om denne inndelingen egentlig er nyttig for videre forskning.

I løpet av de tjue årene som er gått siden artikkelen ble skrevet, har det blitt forsket mye innenfor feltet andrespråklæring, slik at vi i dag har mer kunnskap om hva som skjer når barn og voksne lærer språk, enn det som var tilfellet da Trudgill skrev sin tekst. Når han bruker begrep som *reduction*, *admixture* og *simplification* og knytter det til barns og voksnes språklæring, blir vi minnet på at sosiolingvister var tidlig ute med å registrere forskjellen mellom barns og voksnes tilnærming til nye språk, men at andrespråkforskere nå har tatt over ledelsen innen feltet. Et innledningskapittel kunne med fordel satt Trudgills hyppige bruk av barns språklæring i motsetning til voksnes språklæring inn i en kontekst med erfaringer fra moderne andrespråkforskning.

2 *Sociolinguistic dialect typology: contact and isolation in Nordic dialects* (2007).

Hovedtesen i denne artikkelen er at isolasjon, og de forandringene i språk som oppstår på isolerte steder, er minst like interessante å undersøke som kontaktdrevne forandringer. Ulike skandinaviske varieteter og forskjellige språktrekk diskuteres, og konklusjonen er at mens kontakt ofte fører til utjevning og forenkling i språkssystemet, så fører isolasjon ikke bare til at tradisjonelle trekk blir bevart (som dativ på Toten), men også til at nye trekk som innebærer mer kompliserte strukturer blir utviklet (som morfofonologien i færøysk). Trudgill viser også, med endringene av genussystemet i vestjysk som eksempel, at en og samme innovasjon kan betraktes som både forenkling og kompleksifisering.

Spørsmålet om hvorfor isolasjon kan føre til kompleksifisering, knyttes til nettverksteori, og det faktum at i samfunn preget av tette, multiplekse nettverk er kontrollen med språkbrukerne hardere, slik at forandring går senere. I tillegg mener Trudgill (s. 38) at slike nettverk øker sjansen for å innføre og opprettholde komplekse forandringer som

ikke ville hatt mulighet til å overleve i et samfunn preget av løse, uniplekse nettverk. Artikkelen avsluttes med et interessant tankekors: Siden vår verden er så preget av kontakt, er det ikke sikkert vi vil få flere eksempler på at dialekter i isolerte områder utvikler nye, komplekse språkstrukturer.

3 Norwegian as a normal language (1998)

Det er ikke underlig at Trudgill har valgt tittelen på denne artikkelen som tittel på boken. Både tittel og innledning er et frieri til selvopptatte norske språkentusiaster, både lek og lærd: «Norwegians are rather fond of thinking of the situation in which the Norwegian language finds itself as being possibly ridiculus and certainly unusual» (s. 43). Så følger en argumentasjon for hvorfor vi tar feil; og et slikt korrigerende utenfrablikk er helt klart et viktig bidrag til norsk språkforskning. Viljen og evnen til å se norsk i sammenligning med andre språk og andre språksamfunn har ofte manglet i vår forskningstradisjon.

Tittelartikkelen tar ellers for seg forskjellen mellom avstandsspråk og utbyggingsspråk, og forskjellen mellom bokmål og nynorsk settes i sammenheng med andre språksamfunn der flere språknormer lever side om side. En nyttig påminnelse er det også at varieteter både kan miste og få autonomi, slik nedertysk mistet sin etter hansatiden og norsk fikk sin(e) etter unionsoppløsningen med Danmark. Artikkelen avsluttes med en slags definisjon på norsk: «a language where there are two or more standardised forms corresponding to a single set of nonstandard dialects.» Alt i alt er synet på den norske språksituasjonen mer idyllisk enn det mange norske ville fremstille den som, men det er kanskje også poenget – vi vet ikke hvor godt vi har det.

4 On locating the boundary between language contact and dialect contact: Low German and continental Scandinavia (2000)

Denne artikkelen ville jeg plassert rett etter nummer 1, siden den tar opp de begrepene som ble lansert der, og prøver dem ut på resultatene etter språkkontakten mellom nedertysk og ulike skandinaviske varieteter i hansatiden. Det blir en del gjentakelser her, siden hvert begrep defineres på nytt, for eksempel brukes det halvannen side på å forklare hva en pidgin er, før det avvises at det ble noe pidgin ut av denne kontakten.

Ellers er det sympatisk at Trudgill (2000) ikke lenger opererer med et absolutt skille mellom dialektkontakt og språkkontakt, men ser et kontinuum, og at hvorvidt språkbrukerne selv oppfatter varietetene de snakker som forskjellige språk eller varianter av samme språk, vil ha noe å si for hvordan kommunikasjonen går for seg, og hva slags resultat en får av kontakten. Selv om denne artikkelen hadde tjent på mer språklig substans (for eksempel er delen om sjargong på s. 57–58 for dårlig forankret i empiri), så er avslutningen nyttig, nemlig at fonologiske mellomformer er mer sannsynlig å finne når kontakten er i dialektenden av kontinuumet enn i språkenden.

5 *On the Scandinavian input to the Norfolk dialect* (2014)

Dette er en festskriftartikkel. Siden mottakeren av artikkelen er svensk, tas spørsmålet om vikingene bare var dansker, eller om de også var svensker, opp til diskusjon. Deretter følger en oppramsing av en del navnelementer og lånord, uten at det forklares hvordan noen ord kan regnes som lån fra ett språk til et annet, mens andre ord må ses på som ord med felles opprinnelse med ord i andre språk. Hoveddelen av artikkelen er viet spørsmålet om det ligger påvirkning fra skandinavisk bak bruken av *it* i engelske dialekter der standard engelsk har *that*. Trudgill er uenig med dem som mener dette. For det første er det ikke belegg fra så tidlig som vikingtiden på denne bruken av *it*, og for det andre er «this diachronic transformation of a demonstrative into a third-person pronoun [...] a very common phenomenon.» (s. 72). Det virker som en fornuftig innsigelse.

6 *Gender maintenance and loss in Totenmålet, English and other major Germanic varieties* (2013)

Også dette er en festskriftartikkel, til en totning. Trudgill tar her et indo-europeisk perspektiv på genus, og diskuterer blant annet hvilke språk og dialekter som har bevart genus, hvilke genus som i så fall er bevart (maskulinum og femininum eller maskulinum og nøytrum) og hvorfor genus er redusert eller helt borte i noen språk eller dialekter. Ideen er at det skal kunne gå an å lage en sosiolingvistisk typologisk forklaring på bevaring av ett, to eller tre genus i germanske varieteter. På s. 80 refereres Harry Perridons argumenter for å se reduksjon av genus som en fonologisk

heller enn som en morfologisk prosess, noe Mikjel Sørлие (1950: 22–23) vel var den første som hevdet for bergensdialektens del. Som Trudgill ganske riktig slår fast, er beskrivelsene av fonologisk forandring (i bergensk: *-n*-bortfall) korrekte, men de har ikke forklarende kraft. Det har i og for seg ikke morfologiske beskrivelser heller, de må kombineres med ytre forklaringsmodeller som kan fortelle hvorfor en endring skjedd på et bestemt sted til et bestemt tidspunkt.

7 Geographical diffusion and gender reduction in Bergen Norwegian: a north-sea perspective (2012)

I denne artikkelen prøver Trudgill å utvide det perspektivet han har presentert i artikkelen foran. I tillegg til å diskutere genusreduksjon som kontaktfenomen vil han se spesifikt på geografisk spredning på tvers av språk- og landegrenser. Når det gjelder bruken av to eller tre genus langs den nederlandsk-tyske kyststripen, forklares de relativt små språkøyene der tre genus er intakt ved at disse områdene befinner seg langt borte fra spredningssentrene for to genus.

8 The uniformitarian principle and the Ausbau sociolinguistics of mediaeval Bergen (2003)

Jeg var spent på å lese denne teksten igjen, 17 år etter at den ble presentert som opposisjonsinnlegg i min disputas over avhandlingen *Språkkontakt mellom norsk og tysk i hansatidens Bergen* (Nesse 2002). Det var nemlig slik at etter at førsteopponent Kurt Braunmüller samvittighetsfullt hadde endevendt avhandlingen (Braunmüller 2003), ble både tilhørerne og jeg ganske paffe da andreopponent Trudgill holdt en liten forelesning der avhandlingen bare så vidt ble nevnt. Denne teksten egner seg bedre som artikkel enn som opposisjonsinnlegg, men siden det ikke står noe der som ikke er nevnt i andre artikler i denne boken, ser jeg ikke helt hensikten med å trykke den på nytt.

9 Sociolinguistic studies in Norway 1970-1991: a critical overview (1995)

Selv om denne artikkelen ble skrevet med ganske kort tidsavstand til den omhandlede perioden, er det imponerende hvor rett ettertiden må gi Trudgill i hans overblikk over den tidlige norske sosiolingvistikken. Det

er også blitt stående som en etablert sannhet at det fantes gode sosiolingvister tidlig på 1900-tallet, selv om begrepet ikke var oppfunnet. Og selv om norske sosiolingvister i dag er seg bevisste arven fra Amund B. Larsen, så er det en nyttig påminnelse at også Alf Sommerfelt, Anders Steinholt og Einar Haugen har tidlige sosiolingvistiske bidrag det kan være verdt å gjøre seg kjent med i original, ikke bare som referat i oversiktsverk.

Hovedpoenget i artikkelen, utover å gi en oversikt over hvilke felt norske sosiolingvister har vært opptatt av, er å vise at norsk sosiolingvistisk forskning ikke har nådd ut til det internasjonale samfunnet i den grad den burde. Grunnen er, sier Trudgill, delvis at de ikke skriver på engelsk, delvis at de bruker lydskriftalfabetet Norvegia i stedet for IPA, og delvis at de ikke har nok selvtillit. Ingen har vel prøvd å bøte på denne mangelen så grundig som Trudgill selv, han har skrevet om norsk forskning på engelsk, med IPA og mye med skryt av sine norske kollegaer. Han har dessuten gjort steder som Høyanger, Brunlanes og Bergen godt kjent for et internasjonalt publikum.

Det hadde vært flott med en oppdatert del to av denne artikkelen, men det er vel lettere sagt enn gjort. Sosiolingvistikken har breiet seg ut siden 1991, og bare det å definere hva som egentlig er norsk sosiolingvistik, er adskillig vanskeligere enn det var for nærmere tretti år siden.

10 The influence of linguistic situations on sociolinguistic theories: Scandinavian sociolinguistics (1995)

Denne artikkelen er oppført i listen på side 233 med en annen tittel: *Scandinavian sociolinguistics – an outsider's view*, og på side 148 står det at artikkelen opprinnelig er skrevet i 1985. Teksten kunne med fordel vært skrevet sammen med det som er kapittel 9, for det er mye likt her, bare at perspektivet er flyttet fra det norske til det skandinaviske.

I denne artikkelen, som i flere av de andre i boken, henvises det til Kerstin Nordenstams *Svenskan i Bergen* fra 1976. Måten Nordenstams funn brukes på, er imidlertid ikke uproblematisk. På side 128 står det «We have seen that speakers of distinct, focussed languages do not in fact accommodate.» med henvisning til Nordenstam. På side 136 er dette endret, her står det at Nordenstam fant at svenskene i Bergen tilpasset seg norsk i den kronologiske rekkefølgen leksikon – morfologi – fonologi. I en lengre gjennomgang av Nordenstams arbeid på side 149

og 150 konkluderer Trudgill slik: «In fact; much of Nordenstam's work suggests that, while there are constraints and regularities in linguistic accommodation there is also, as in child language acquisition and second language learning, plenty of room for individual strategies». Det er mulig Trudgills lesning av Nordenstam slik det kommer frem i de tre forskjellige artiklene, egentlig ikke er så inkonsekvent, men det er også mulig at dette er et eksempel på endring i hans faglige syn.

11 Dialect contact and dialect mixture: the Svalbard perspective (1990)

Denne artikkelen illustrerer godt det problematiske med at boken ikke er forsynt med en innledning som sier noe om tekstene. Brit Mæhlums arbeid med språklig variasjon på Svalbard ble publisert i 1992, disputasen var i 1991, men Mæhlums arbeid er ikke nevnt med et ord. Trolig er denne artikkelen, selv om den kom ut i 1990, skrevet før Mæhlum begynte på sitt arbeid. Men det hadde vært svært interessant med et metaperspektiv på denne artikkelen sammen med Mæhlums avhandling: Hva så Trudgill for seg, og hvordan ble Mæhlums resultat? Uten et slikt perspektiv har ikke denne artikkelen så stor interesse.

12 Parallels and differences in the linguistic development of Modern Greek and Modern Norwegian (1993)

Denne artikkelen er skrevet sammen med Ernst Håkon Jahr, og er en av de grundigste i boken. Hovedprosjektet er å sette de to greske skriftnormene katharevousa og dimotiki opp mot de to norske skriftnormene nynorsk og bokmål. Litt overraskende er det i begynnelsen at det legges opp til at den konservative, puristiske katharevousa settes i samme båt som bokmål, og ikke nynorsk, men utover i artikkelen vinkles de ulike normene på forskjellige måter, og likheter og forskjeller blir belyst på måter det går an å lære mye av.

Artikkelen avsluttes med et velment råd til nynorsknormererne om at nynorsk ville hatt mer suksess hvis bydialektene i de folkerikeste delene av landet hadde blitt lagt til grunn. Det er et kontroversielt råd, men ikke uventet med tanke på at Trudgills medforfatter Jahr allerede i 1978 skrev bok med tittelen *Østlandsmåla fram!*

13 Linguistic change and diffusion: description and explanation in sociolinguistic dialect geography (1973)

Denne nesten 50 år gamle artikkelen fremstår som samlingens aller sterkeste. Den er preget av den tidlige sosiolingvistikkenes metodiske begeistring, men der mange andre slike presentasjoner av formler og utregningsmåter blir for abstrakte, kommer Trudgills pedagogiske evner ham til hjelp, og overveiningene knyttet til samfunnsgeografi og lingvistikk fremstår som interessante selv i dag. Dette er den svært berømte Brunlanesstudien (gjengitt for eksempel i Sandøy 1985 og derved presentert for store grupper studenter), der det demonstreres overbevisende at overgangen fra sjøbasert til landbasert kommunikasjon må kunne brukes som forklaring på den faktiske endringen i hvilke bygdemål/tettstedsmål på Brunlanes som blir mest påvirket av dialekten i Larvik.

I tillegg til Brunlanes diskuteres forandringer i Norwich-området, og mot slutten av artikkelen kommer Trudgill inn på at en i tillegg til de samfunnsgeografiske faktorene må se på holdninger, status – og det lingvistiske systemet – for å få en helhetlig modell for å forstå språkforandring.

Det eneste som trekker ned i denne artikkelen, er kartene. At nummereringen ikke alltid er i tråd med brødteksten, er ikke så dramatisk. Verre er det at kartene ikke er utstyrt med nøkler. Leseren har altså ingen forutsetninger for å vite hva prikker, striper, hvitt eller svart på kartet betyr. Et par ganger nevnes det i brødteksten, men det er ikke systematisk, og uansett ikke tydelig nok.

Essay og anmeldelser

14 Norsified English or Anglicised Norse? (2016)

Dette er en anmeldelse av Emonds og Faarlunds bok *English: the language of the Vikings*. Og boken berømmes for at den har bidratt med ny forskning om historisk syntaks. Men Trudgill gir også klar beskjed om at han er uenig i premissene boken legger opp til, og forklarer det ved at generativister og sosiolingvister stiller ulike spørsmål. Når det gjelder språkkontakt, mener Trudgill at det i dette tilfellet er liten vits i å

argumentere slik forfatterne gjør. Spørsmålet i tittelen på anmeldelsen avfeier han som «[...] not, from a sociolinguistic perspective, very helpful [...]» og han mener at «The question 'is English North Germanic or West Germanic?' does not have to be a meaningful one».

15 *The language of the Vikings* (2017)

Det er fristende å si med Trudgill at denne artikkelen «does not have to be a meaningful one.». Her er halvannen side om hvor gammelnorsk/norrønt ble snakket i vikingtiden, oppramsing av noen stedsnavn og litt om klimaskifte på Grønland. Essayet ble publisert i tidsskriftet *The new European*, som ble lansert som et talerør for Remain-leiren i Storbritania. Så kanskje er meningen å vise europeisk samrøre i gammel tid?

16 *Review of E. H. Jahr*, Talemålet i skolen: en studie av drøftinger og bestemmelser om muntlig språkbruk i folkeskolen (fra 1874 til 1925) (1985)

Dette er primært en presentasjon av loven om muntlig språkbruk i skolen, i tillegg til rosende omtale av forfatteren.

17 *Review of K. Venås*, Mål og miljø: Innføring i sosiolingvistik eller språksosiologi (1987)

Dette er en mer konvensjonell bokanmeldelse enn den forrige, og gir god innsikt i styrker og svakheter ved boken til Venås. Særlig fremheves det at Venås i så stor grad gjør stoffet til sitt eget i boken; han refererer ikke bare til annen forskning, han kommenterer og vurderer, og har på den måten vært med på å prege vurderingene til leserne – og, vil vi tro – norsk sosiolingvistik.

18 *Review of B. Birkeland & B. N. Kvalsvik*, Folkemål og danning: nynorske lærebøker 1867–1915 and *W. Gerdener*, Der Purismus in Nynorsk (1989)

Her er to bøker anmeldt sammen, og fellesnevneren er purisme, som Trudgill ikke er glad i: «loans without such [nedertyske] affixes will eventually, of course, no longer be recognisable as such, and will be known to be loans only by historical linguists and psychopathic purists.» (s. 223).

Anmeldelsen avsluttes med det synet at grensene mellom bokmål og nynorsk burde rives; en urealistisk, men like fullt besnærende tanke.

19 *Review of E. B. Johnsen (ed.), Vårt eget språk (3 vols.) (1990)*

Dette er også en tradisjonell anmeldelse, av samme typen som den om *Mål og miljø*. Her går Trudgill gjennom kapittel for kapittel og forfatter for forfatter. Det er for det meste balanserte omtaler, men omtalen av kapitlene som er skrevet av Finn-Erik Vinje, er svært negative. Men med tanke på utsagnet om psykopatiske purister som er sitert ovenfor, er det kanskje ikke så underlig at Trudgill også er negativ til dem som mener det er greit å opprettholde forskjellen i bruk mellom *da* og *når* i skriftspråket, til tross for at denne forskjellen er uvanlig (eller ikke eksisterende) i norske dialekter.

20 *Review of H. Omdal, Med språket på flyttefot: språkvariasjon og språkstrategier blant setesdøler i Kristiansand (1994)*

Dette er en fin og nyttig gjennomgang av Omdals arbeid: Hva Omdal har som utgangspunkt, hvilken metode han bruker og hvilke andre forskere som har utført lignende arbeid tidligere. På side 231 legges det vekt på funnene som viser at ulike variabler endres ulikt og derfor må forklares ulikt.

Oppsummering

Peter Trudgill er en fantastisk pedagog, og han er en av dem som greier å overføre forelesningenes spissformuleringer og langsomme oppbygging av argumentasjonsrekkene til skrift. Han skriver godt, og det er alltid kjekt å lese. Samtidig ser vi at den breie penselen Trudgill bruker for å få frem tydelige kategorier, av og til blir i breieste laget, slik at kategoriene ender med å tilsløre mer enn de er til hjelp.

Artiklene er gode hver for seg, til sitt bruk. Men som samlet bind synes jeg ikke dette fungerer, det blir, med Trudgills egne ord i hans anmeldelse av verket *Vårt eget språk*, litt for mye en «rag-bag». Det blir mye repetisjon, særlig i artiklene om genus, og de samme eksemplene og formuleringene går igjen fra artikkel til artikkel. Ved en strammere

redigering og en opplysende innledning tror jeg artiklene hadde kommet bedre til sin rett – dette er jo til dels tekster som har hatt stor betydning for utviklingen av norsk sosiolingvistik. Slik jeg ser det, hadde Peter Trudgill fortjent et bedre gjennomarbeidet festskrift. At han selv er skyld i at det er blitt som det er blitt, er muligens en formildende omstendighet.

Litteraturliste

- Alhaug, Gulbrand, Tove Bull og Aud-Kirsti Pedersen (red.). 2014. *Endreboka. Postfestumskrift til Endre Mørck*. Oslo: Novus forlag.
- Almenningen, Olav, Marit Hovednak og Dagfinn Worren (red.). 2011. *Språk og samfunn – heime og ute. Festskrift til Lars S. Vikør 65 år*. Oslo: Novus forlag.
- Braunmüller, Kurt. 2003. Førsteopponent Kurt Braunmüller til Agnete Nesse: Språkkontakt mellom norsk og tysk i hansatidens Bergen. *Norsk Lingvistisk Tidsskrift* 21: 195–215.
- Jahr, Ernst Håkon. 1978. *Østlandsmåla fram! Ei bok om rørsla Østlandsk reising*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Mæhlum, Brit. 1992. *Dialektal sosialisering. En studie av barn og ungdoms språklige strategier i Longyearbyen på Svalbard*. Oslo: Novus forlag.
- Nesse, Agnete. 2002. *Språkkontakt mellom norsk og tysk i hansatidens Bergen*. Oslo: Novus forlag.
- Røyneland, Unn og Hans-Olav Enger (red.). 2012. *Fra holtjar til holting. Språkhistoriske og språksosiologiske artikler til Arne Torp på 70-årsdagen*. Oslo: Novus forlag.
- Sandøy, Helge. 1985. *Norsk dialektkunnskap*. Oslo: Novus forlag.
- Sørli, Mikjel. 1950. *Bergens eldste bymål*. Bergen: J. W. Eide.
- Wiggen, Geirr, Tove Bull og Marit Aamodt Nielsen (red.). 2008. *Språkhistorie og språkkontakt. Language History and Language Contact. Festskrift til Ernst Håkon Jahr på 60-årsdagen 4. mars 2008*. Oslo: Novus forlag.

Agnete Nesse
Universitetet i Bergen
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier, Humanistisk fakultet
Postboks 7805
NO-5020 Bergen
Agnete.Nesse@uib.no